GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNȚIURILE:
O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 157. Sâmbătă, 18 (30) Iulie. 1887.

Brașovŭ, 17 Iulie 1887.

Incheiândŭ darea de sémă, ce amŭ făcut'o în numerii precedențĭ ai fóiei nóstre asupra articulului despre „Sașii ardelenĭ“ apărutŭ de curêndŭ în „Neue freie Presse“, amŭ ḑisŭ că vomŭ reveni îndată ce vomŭ vedé rĕspunsulŭ ḑiarelorŭ săsescĭ.

Aḑi suntemŭ în posițiune de a puté împărtăși cetitorilorŭ noștri acestŭ rĕspunsŭ.

Atâtŭ „Siebenbürgisch-deutsches-Tagblatt“ din Sibiiu câtŭ și „Kronstädter-Zeitung“ de aicĭ s'au pronunțatŭ în cestiunea atinsă de fóia vienesă.

Amêndouĕ ḑiarele săsescĭ declară, că este falsă informațiunea ce o primesce „N. fr. Presse“, că Sașii ardelenĭ s'ar fi săturatŭ de politica opozițională.

„Politica săséscă este și aḑi totŭ cea de mai înainte, ea este politica apĕrării“ — esclamă „Sieb. d. Tagblatt“.

„Politica nóstră oposițiunală“ — ḑice „Kronstädter Ztg.“ — „nu e o „politică de separare“, ci o politică ce se apĕră în contra atacurilorŭ, ce le îndreptă guvernulŭ asupra condițiunilorŭ fundamentale ale esistenței nóstre, o politică de resistență în contra asuprirei limbei nóstre materne și a individualității și culturei nóstre naționale... politică pe care o profeséză întréga partidă poporală săsésca...“

Va sĕ ḑică ambele organe naționale săsescĭ afirmă deopotrivă, că politica săsésca este „o politică de apĕrare.“

Se nasce acum întrebarea până unde merge acésta politică de apĕrare?

„Politica nóstră este o politică de apĕrare“ ḑice „Sieb. d. Tagblatt,“ „pentru că ni s'a impusŭ lupta; din partea representanților poporului săsescŭ s'a datŭ însĕ nu numai odată espresiune cugetului, că nu noi amŭ turburatŭ pacea și că lupta încetéză de sine în momentulŭ când vorŭ fi satisfăcute dorințele nóstre drepte și va fi recunoscutŭ dreptulŭ nostru violatŭ..... Din partea guvernului nu s'a întêmplatŭ nimicŭ ce s'ar puté tălmăci așa, că voesce sĕ înceteze a mai asuprì pe Sașĭ. Deși aicĭ depinde multŭ și dela persóne, cestiunile de carĭ se tractéză nu suntŭ esclusivŭ și în prima liniă cestiunĭ de persóne. Trebue sĕ se procédă seriosŭ cu adevĕrata și prin lege garantata egala îndreptățire.“

„Kronstädter Ztg.“ merge unŭ pasŭ mai departe și arată mai de aprópe minimulŭ concesiunilorŭ, ce ar trebui, după ea, sĕ le facă Sașilorŭ guvernulŭ ungurescŭ ca sĕ „înceteze de sine“ lupta lorŭ contra lui.

După ce arată, că partida poporală săsésca este aplecată a se înțelege cu guvernulŭ ungurescŭ, dér nu așa ca sĕ i se supună necondiționatŭ, ci numai décă va înlătura causele gravaminelorŭ Sașilorŭ ardelenĭ, „Kronstädter Ztg“. ḑice:

„Diferite semne, ca discursulŭ lui Csernatony în Fiume ș. a. precum și espunerile corespondentului peștanŭ alŭ lui „N. fr. Presse“, care se pare că este apropiatŭ guvernului, arată, că guvernulŭ în adevĕrŭ se ocupă cu cugetulŭ, de a înlătura și a îndrepta *celŭ puținŭ nedreptățile cele mai flagrante*, ce li s'au făcutŭ Sasilorŭ în cursulŭ celorŭ 15 anĭ din urmă. Décă s'ar întêmpla acésta în adevĕrŭ, atuncĭ Sasii de sigurŭ nu se vorŭ gândi multŭ de a face pace cu guvernulŭ.“

Este prin urmare órecare deosebire între enunciațiunile celorŭ douĕ foi ale partidei poporale săsescĭ. Pre când „Sieb. d. Tagblatt“ vorbesce încă de o seriósă esecutare a legii de naționalitate, „Kronstädter Ztg.“ admite pacea și în casulŭ când s'ar delătura *măcarŭ cele mai flagrante nedreptățirĭ*, ce li s'au făcutŭ Sașilorŭ de 15 anĭ încóce.

Se mai deosebescŭ părerile ambelorŭ foi și în privința numĕrului guvernamentalilorŭ sașĭ aleșĭ în dietă. Fóia sibiiană ḑice, că suntŭ patru pe când cea de aicĭ vorbesce numai de trei guvernamentalĭ.

In fondŭ însĕ se unescŭ ambele organe săsescĭ în părerea, că Sașii ardelenĭ nu numai că consideră ca posibilă, ci doreseŭ chiar o tranzacțiune cu guvernulŭ actualŭ alŭ lui Tisza.

Și acésta este, ce ne interesézá pe noi Românii ardelenĭ mai multŭ.

De ce? — vomŭ arăta în curêndŭ, când ne vomŭ da și noi, după cum amŭ promisŭ, opiniunea asupra atitudinei politice a Sașilorŭ ardelenĭ.

Din afară.

Intr'unŭ articulŭ întitulatŭ „Francia și Germania“, „Kreuzzeitung“ esprimă temerea de a vedé formându-se în curêndŭ unŭ cabinetŭ francesŭ Clemenceau-Rochefort cu generalulŭ Boulanger ca ministru de rĕsboiu. Unŭ asemenea evenimentŭ, ḑice fóia berlinesă, ar fi **semnalulŭ rĕsboiului socialŭ**, séu alŭ unui rĕsboiu de rĕsbunare. „Kreuzzeitung“ conchide că pe de o parte persecuțiunile nebune la care suntŭ supușĭ Germanii în Francia și pe de altă parte atitudinea Rusiei vorŭ sili Germania **d'a grăbi ora catastrofei**. Se crede în generalŭ că acestŭ articulŭ nu este inspiratŭ.

In cercurile diplomatice din Petersburgŭ i se dă o mare însemnătate înțelegerei stabilite între Anglia și Rusia asupra delimitărei graniței afgane. Se crede cu hotărîre, că acestui arangiamentŭ în privința Afganistanului îi vorŭ urma și alte **încercărĭ d'a se înțelege Rusia și Anglia pe tĕrĕmulŭ politicei europene** și se preḑice chiar, că acéstă schimbare între raporturile Rusiei și Angliei se va da pe față în scurtŭ timpŭ. Resolvarea cestiunei granițelorŭ afgane a fostŭ până mai erĭ-alaltăerĭ fórte problematică, deórece ministerulŭ rusŭ de rĕsboiu și, precum se ḑice, chiar șefulŭ departamentului asiaticŭ, care a presidatŭ comisiunea de delimitare, șĭ-au datŭ marĭ silințe sĕ zădărnicéscă tractările. Numai când monarhulŭ s'a amestecatŭ în mersulŭ tractărilorŭ, a fostŭ posibilŭ sĕ se obțină o înțelegere.

Ministrulŭ de rĕsboiu francesŭ a inspectatŭ scólele militare din Sain-Cyr și a ținutŭ elevilorŭ o cuvêntare, în care șĭ-a esprimatŭ convingerea, că oficerii viitorĭ ce vorŭ eșĭ din acéstă școlă vorŭ fi demnĭ de predecesorii lorŭ. Impórtă, a adausŭ ministrul, ca sĕ se scie dincolo de granițe, că **națiunea francesă n'a degeneratŭ**, ci e **gata sĕ 'șĭ dea tóte silințele și sĕ aducă orĭce sacrificiu spre a'șĭ conserva onórea și demnitatea.**

In adunarea poporului din **Copenhaga**, ministrulŭ de rĕsboiu a accentuatŭ necesitatea imperiósă d'a se întări mijlócele de apĕrare a capitalei și de a se spori armata de uscatŭ, deórece Danemarca nu mai e stăpână pe mare. Ministrulŭ a esprimatŭ **temerĭ de unŭ apropiatŭ rĕsboiu.**

„Pol. Korr.“ e informată din Bucurescĭ, că observarea făcută, într'una din ultimele ședințe ale consiliului de ministri, de cătră ministru-președinte *Brătianu*, cum că *actuala situațiune esternă pricinuesce cele mai seriόse îngrijirĭ*, e a se reduce la împrejurarea, că ministru-președinte motivândŭ o comandă pentru scopurĭ militare accentuă, ca România în actuala situațiune nesigură a lumei nu trebue sĕ uite sub nicĭ o împrejurare datoria propriei apĕrărĭ.

Precum se asigură în cercurĭ bine informate din Viena, până acum nu s'a fixatŭ nicĭ o ḑi hotărîtă pentru *întêlnirea monarhilorŭ austro-ungarŭ și germanŭ în Gastein*. De asemenea nu s'a luatŭ nicĭ o hotărîre definitivă asupra timpului și locului *întêlnirei contelui Kalnoky cu prințulŭ Bismarck*. Atâta e sigurŭ că amêndoi bărbații de statŭ se vorŭ întêlni și în anulŭ acesta.

In privința cuprinsului comunicării, ce a făcut'o de curêndŭ Porții ambasadorulŭ rusŭ Nelidoff în cestiunea bulgară, se ḑice că Rusia repetă rĕspunsulŭ ce l'a datŭ Porții la ultima întrebare ce i-a făcut'o, că adecă *Rusia numai atuncĭ va oferi mâna sa pentru resolvarea cestiunei bulgare* și va eși din pasivitatea sa, când i se va da asigurarea, că actualii putemicĭ din Bulgaria se retragŭ și, conformŭ propunerilorŭ ruse, va ajunge în fruntea Bulgariei unŭ singurŭ regentŭ.

Revoltă țĕrĕnéscă în Galiția.

O telegramă din 26 Iulie ne comunicase că în cerculŭ galițianŭ Rudki au isbucnitŭ turburărĭ între țĕranĭ și că s'au trimisŭ în contra lorŭ 180 de gendarmĭ.

După amĕruntele ce le avemŭ, turburările au isbucnitŭ din causa nouei legĭ a șoselelorŭ, croită de dieta din Lemberg, lege care a nemulțămitŭ poporațiunea țĕrănéscă a Galiției și introducerea ei a întêmpinatŭ violentă oposițiune.

Mișcarea țĕrănéscă contra legii a pornitŭ din satulŭ Tuliglowy, de unde s'au trimisŭ cerculare comunelor vecine cu provocarea, sĕ se alăture la mișcare. Locuitorii din Romanowka în cerculŭ Rudki s'au înarmatŭ cu ciomage, cu îmblăcii și cu cóse și ajutațĭ de comunele vecine Koropuzs și Chiszowice au năvălitŭ asupra gendarmilorŭ, carĭ fuseseră trimișĭ contra lorŭ. Gendarmii făcêndŭ usŭ de arme, au împușcatŭ vr'o cincĭ țĕranĭ, dintre carĭ doi au muritŭ. E temere că poporațiunea fiindŭ amărîtă se adună în mare mulțime pe șosele spre a opune resistență energică.

SCIRILE ḐILEI.

Foile ungurescĭ s'au pusŭ pe gândurĭ în fine din causa greutăților marĭ, ce apasă pe „poporulŭ din Ungaria.“ E vorba de națiunea domnitóre, de *Maghiarĭ*, pe carĭ „Budapesti Hirlap« nu-i póte compătimi de ajuns pentru amara *sórte la care i-a dusŭ dările grele.* Intr'unŭ articulŭ de fondŭ, vorbindŭ despre multele esecuțiunĭ ce se facŭ poporului ungurescŭ pentru dare, „Bud. Hirl.“ numesce modulŭ de colectare a dărei *devastare tătăréscă* și articululŭ și-lŭ începe cu cuvintele: „Sĕ plătimŭ Maghiarilorŭ, căcĭ vine Tătarulŭ“. „Kolozsvar“, vrêndŭ sĕ rĕspundă lui „Bud. Hirl.“, îi aduce aminte de avantagiele ce le are contribuabilulŭ, care în schimbulŭ dărei plătite capĕtă protecțiă, este asiguratŭ și dobêndesce mii de folóse pe terenulŭ desvoltărei culturale. »Kolozsvár« face negreșitŭ alusiune la scólele maghiare, căcĭ în adevĕrŭ din banii contribuabililor sĕ facŭ și multe scóle pentru poporulŭ maghiarŭ. Ce recompensă îi se dă însĕ în schimbulŭ acestorŭ dărĭ poporului românŭ, căruia scóle nu i se facŭ, libertatea individuală nu-i este asigurată, averea mereu îi este atacată, ér dările suntŭ mai grele cu multŭ ca ale Magharilorŭ? Acum îșĭ póte închipui orĭ-cine, că la ce devastare tătăréscă — vorba lui „Bud. Hirl.“ — e espusŭ poporulŭ românŭ, décă Maghiarii, ocrotițĭ și protegiațĭ, au ajunsŭ la desperare!

—x—

Se scrie din *Canija mare* că la 16 Iulie n. s'a făcutŭ arătare penală le tribunalulŭ de acolo contra a 150 alegĕtorĭ de ai partidei guvernamentale, carĭ potŭ fi neîndoiosŭ dovedițĭ că au fostŭ mituițĭ. Petiția cătră camera deputaților pentru anularea alegerei e gata; documentele alăturate la ea vorŭ arunca tristă lumină asupra procederei partidei guvernamentale.

—x—

După cum i se comunică din Pesta foiei vieneze „Pol. Korr.“ cu privire la plănuita *desființare a regalielorŭ* și în specialŭ a *dreptului de crâșmăritŭ*, guvernulŭ ungurescŭ s'a hotărîtŭ, ca acelea *sĕ nu le rĕscumpĕre pentru comune, ci pentru statŭ.* In sĕptĕmânile din urmă s'a procedatŭ la compunerea unui tablou despre veni-

tele actuale ale regalului de crâşmăritŭ. De altmintrelea afacerea, în specialŭ partea financiară a ei, se află încă într'unŭ stadiu începĕtorŭ, aşa cĕ acum încă nu póte fi vorba de a alerga guvernulŭ la piéţa de banĭ pentru acéstŭ scopŭ. — Va sĕ ḑică unŭ nou împrumutŭ bate la uşe şi în acelaşĭ timpŭ şi rĕscumpĕrarea regalelorŭ în folosulŭ statului, ér nu alŭ comunelorŭ! Din ce în ce mai bine.

—x—

In comuna *Racoşulŭ de josŭ*, comit. Albei de susŭ, s'au bolnăvitŭ 21 copii de vĕrsatŭ (bubatŭ) dintre carĭ 10 au muritŭ, 6 s'au însănĕtoşatŭ, 5 au rĕmasŭ încă în căutare.

—x—

Intr'o comună de lângă Cernăuţi, în Bucovina, *sătenii*, înfuriaţĭ pentru că au perdutŭ unŭ locŭ de păşune, *s'au revoltatŭ* şi au înpuşcatŭ pe proprietarulŭ Volcynski, în a căruĭ proprietate a trecutŭ numitulŭ locŭ de păşune. S'au trimisŭ trupe pentru restabilirea ordinei.

—x—

Bietulŭ oficiosŭ „Nemzet“ a păţit'o câtŭ de bună. In numĕrulŭ sĕu dela 22 Iulie n. aducĕndŭ scirea despre omorîrea lui *Henry Stanley*, vestitul scrutătorŭ african, şi vrĕndŭ sĕ'i facă biografia, o face pe a lordului Edvard Henry Derby Smith Stanley, unŭ bărbatŭ de statŭ englesŭ, care în viéţa lui nu s'a ocupatŭ de Africa. Cine i va fi făcutŭ posna acésta lui Moriz Jokai, directorulŭ foii, nu ni-sĕ spune, destulŭ că în următorulŭ numĕrŭ a rectificatŭ.

—x—

In 16 Iulie n. a fostŭ omorîtă în *Varadia* locuitórea de acolo Maria Bela; a fostŭ omorîtă în ḑiua mare şi jefuită de 270 fl. şi mai multe efecte de valóre. Principalulŭ hoţŭ şi ucigaşŭ Jovan Buzanŭ a fostŭ prinsŭ în ḑiua următóre, dér înainte de a fi judecatŭ, s'a esecutatŭ însuşĭ spênḑurându-se cu cureaua în închisóre.

—x—

D-lŭ *Iosifŭ Marinŭ*, locotenentŭ de artilerie din armata austro-ungară, s'a primitŭ în armata română, regimentulŭ 1 de artileriă, pe ḑiua de 8 Iulie 1887, cu gradulŭ de locotenentŭ şi cu vechimea în acestŭ gradŭ dela data de 8 Iulie, scrie „România“.

—x—

Direcţiunea căilorŭ ferate adriatice din Italia a făcutŭ însemnate reducţiunĭ pe căile ferate pentru ca sĕ pótă atrage *transportulŭ de cereale dela Dunărea de jos şi Marea Négră* la Veneţia, de unde apoi sĕ ia drumulŭ Esotthard spre Elveţia.

—x—

In grădina hotelului „*Pomulŭ verde*“ va cânta mâne séră Sâmbătă 18 (30) Iulie *musica regimentului 2 de infanteriă*. Inceputulŭ la 8 óre.

In memoria lui Aronŭ Floriană.

Cuvêntŭ funebralŭ rostitŭ de d. **D. A. Laurianŭ** *la înmormêntare.*

Te-aĭ dusŭ şi tu, bĕtrâne!

Erai aprópe singurŭ în piciόre dintre tovarăşii tĕi de luptă, dĕr securea morţii trebuia sĕ te abată şi pe sine, ştejarŭ falnicŭ care biruiseşĭ atâtea vijelii!

Multă viéţă a trebuitŭ sĕ fiă în tine, ca sĕ poţĭ lupta aprópe unŭ vécŭ. Şi partea cea mai frumósă a vieţii tale ai dăruit'o şcólei. Astăḑĭ şcóla te plânge, cum te plânge şi familia ta.

Venitŭ de peste munţĭ, după revoluţia lui Tudorŭ, ai purtatŭ unŭ lungŭ şirŭ de anĭ făclia culturii, şi prin cultură a deşteptării némului tĕu. Dela şcóla din Goleştĭ, unde crescuşĭ pe copii Golescului, acele figurĭ simpatice din mişcarea nóstră contimporană, carĭ tóte s'au pogorîtŭ în mormêntŭ, până la Universitatea din Bucurescĭ, pretutindenĭ glasulŭ ţĕu puternicŭ a mişcatŭ inimile şi a lăsatŭ urme puternice, ce n'au pieritŭ decâtŭ deodată cu pieirea celorŭ ce ţi-au fostŭ şcolarĭ.

Sórtea a vrutŭ ca sĕ fiu şi eu unulŭ din şcolarii tĕi şi tocmai în anulŭ când ţi-ai luatŭ rĕmasŭ bunŭ dela catedră. Pentru noi toţĭ a fostŭ o jale plecarea ta. Te amŭ rugatŭ sĕ vii, ca sĕ ne mai facĭ lecţii, şi ne-ai mai făcutŭ câteva lunĭ. Cu ce pasiune sorbiamŭ cuvintele tale. Lecţiunile de istorie în gura lui Aronŭ Florianŭ, erau unŭ şirŭ de tablourĭ vii, în care trecutulŭ se înfăţişa cu o espresiune puternică. Parcă vedeamŭ cu ochii totŭ ce se petrecea, şi câteodată parcă luamŭ şi noi parte la evenimente. Ér când profesorulŭ trecea esplicaţia filosofică a faptelorŭ, când stabilea legătura dintre efecte şi cause, parcă ne găseamŭ într'unŭ laboratorŭ, unde făceamŭ esperienţe. Atâtŭ de limpede şi de convingĕtóre era esplicaţia dată. A fostŭ unulŭ dintre cei carĭ ne pasiona pentru sciinţă. Aşa a trebuitŭ sĕ fiă Aronŭ Forianŭ în tótă viaţa lui de dascălŭ!

Cu unŭ glasŭ puternicŭ, cu o cuvêntare populară şi înflorită, elŭ scia sĕ ne pórte, ca unŭ arbitru eminentŭ, prin tóte emoţiunile. Plângeamŭ rîdeamŭ, ne entusiasmam, după cum vrea dênsulŭ.

Şi era unŭ omŭ cultŭ Aronŭ Florianŭ. Clasicitatea grécă şi romană îi erau prietine din copilăriă. Literaturile moderne, germană, francesă şi italiană, îi erau familiare. Vorbia şi scria în tóte aceste limbĭ.

Săracă fiindŭ scóla de cărţĭ didactice, Aronŭ Florianŭ a muncitŭ sĕ umple golurĭ de învĕţămêntŭ. Dela Catechismulŭ din scólele primare şi până la marele Dicţionarŭ francezo-românŭ, la care a colaboratŭ cu Petre Poenaru, eforulŭ scólelorŭ, şi cu Gheorghe Hill, profesorŭ de limba latină, elŭ a pusŭ în mâna scolarilorŭ mai multe cărţĭ pentru inlesnirea învĕţăturii. Opera sa principală însĕ este Istoria principatului românescŭ, scrisă cu acea vigóre caracteristică la anulŭ 1843. Ce modele frumóse de literatură se găsescŭ în acéstă carte!

Dér nu este numai scóla care a ocupatŭ întréga activitate a lui Aronŭ Florianŭ. Ca mulţi din contimporanii sĕi, elŭ a luatŭ parte la mişcările politice ale Românilorŭ. Astfelŭ ilŭ găsimŭ în revoluţiunea dela 1848 de aci, şi apoi în comitetulŭ mişcării de peste munţĭ.

Scóla însĕ a fostŭ ocupaţia lui de căpeteniă; ei i-a consacratŭ, ca profesorŭ, ca inspectorŭ, ca membru în consiliulŭ permanentŭ, ca publicistŭ, cea mai mare parte din viéţa sa. De mersulŭ ei a trebuitŭ sĕ se bucure mai multŭ Aronŭ Florianŭ. Unde eramŭ cu scóla la 1827, când Aronŭ a venitŭ la noi, şi unde suntemŭ, când elŭ plécă dintre noi? Ce distanţă grea de mĕsuratŭ! Aronŭ a trebuitŭ sĕ se bucure multŭ de străbaterea acestei distanţe, căcĭ elŭ a fostŭ unulŭ dintre aleşii, carĭ multŭ luptat-au pentru rĕspândirea luminii. Sub ochii lui au trecutŭ şirurĭ de tinerĭ, generaţii întregĭ, înarmate pentru progresŭ. Şi se bucura bĕtrânulŭ de câte orĭ vedea unŭ talentŭ distinsŭ în rêndurile tinerilorŭ.

Acum însĕ a sositŭ ceasulŭ despărţirii de vecĭ. Te ducĭ, bĕtrâne, acolo de unde nimenĭ nu se mai întórce. Laşĭ o familiă în jale. Laşĭ o mulţime de scolarĭ şi de prietinĭ în mâhnire. Ei nu te vorŭ uita însĕ, căcĭ multŭ muncit'a-ĭ pentru ei. Faptele tale iţĭ prelungescŭ viéţa după mórte. In noi, totd'auna va trăi amintirea ta.

Mergĭ, mergĭ acuma în ţéra vecĭniciei, şi spune tovarăşilorŭ tĕi, carĭ au luptatŭ pentru luminä, că scóla nu vĕ uită pe nicĭ unulŭ.

Scirĭ militare.

Austro-Ungaria. — Deodată cu împărţirea puscei cu repetiţiă Mannlicher la trupe, se vorŭ împărţi şi carĕ nouĕ de muniţiune cu câte doi cai, în loculŭ celorŭ de până acum cu patru. Carulŭ cuprinde şepte despărţiturĭ cu 7000 cartuşe de 11 mm. Pe când până acum aveau câte douĕ companii unŭ carŭ, va avé de aci înainte fie care companiă unŭ carŭ. Carul cu muniţiune cu totŭ are o greutate de 870 chilograme. Fiindŭ micŭ şi îngustŭ, 113 centimetri distanţa de lăţime între rótele părechě, va încăpea pe căi înguste prin pădure şi printre munţĭ, pe podurĭ înguste ş. a. — Ministerulŭ comunŭ de rĕsboiu are de gândŭ, décă miniştrii de finanţe austriacŭ şi ungurescŭ vorŭ găsi cu cale, sĕ adaugă în bugetulŭ anului viitorŭ suma de 4 milióne fl., pentru ca sĕ se pótă da soldaţilorŭ şi séra ceva de mâncare.

România. Pentru adoptarea şi comandarea tunurilorŭ de 15 c. m. calibru cu tragere repede şi revolverelorŭ, torpilórelorŭ autonomobile, a 3 canoniere de poliţiă şi diferite accesorii necesare la completarea armamentului flotilei, s'a decisŭ cu aprobarea regală plecarea în misiă a d-lui generalŭ N. Demetrescu Maican, comandantulŭ flotilei, şi a căpitanului Mănescu pentru totŭ timpulŭ câtŭ va fi trebuinţă. Numele celorŭ trei torpilóre comandate în Francia la „Société anonime des Forges et Chantiers de la Mediteranée“ va fi: *Năluca, Sborulŭ* şi *Smeulŭ*.

Raportŭ poliţienescŭ.

Individulŭ Csengery Mihály, despre care s'a comunicatŭ mai nainte, că a colectatŭ banĭ din Braşovŭ şi Făgăraşŭ pentru incendiaţii din Careii marĭ şi că trimesese primarului de acolo scrisorĭ de banĭ, conţinêndŭ numai hârtia albă, a fostŭ prinsŭ. Căpitănatulŭ orăşenescŭ din locŭ a fostŭ încunosciinţatŭ de fotografulŭ Adler de aci, că acelŭ individŭ în timpulŭ şederii sale la Braşovŭ se fotografiase şi se adresase apoi din Ciuc Sereda numitului fotografŭ, ca sĕ-i trimétă fotografiile post-restante la Târgu-Mureşului. Căpitănatulŭ orăşenescŭ din locŭ a telegrafatŭ autorităţii poliţienescĭ din Tĕrgu-Mureşului, ca sĕ aresteze pe Csengery, care cădŭ astfelŭ singurŭ în cursă venindŭ din Ciuc-Szereda la Tĕrgu-Mureşului sĕ'şĭ ia fotografiile.

Marţĭ nóptea, i s'a furatŭ unui învĕţĕcelŭ dela magasinulŭ de aprovisionare, unŭ césŭ de argintŭ de cătră unŭ trecĕtorŭ, pe când acela se întorcea beatŭ la casarmă.

Pe drumulŭ cătră hotelulŭ No. 1, prin Strada Vămii, Tĕrgu grâului, Strada Căldărarilorŭ, Strada Aţi şi Strada négră s'a perdutŭ o pungă, conţinêndŭ douĕ fotografii şi banĭ în valóre de aprópe 70 fl. v. a. Onestulŭ aflătorŭ sĕ bine-voiască a-lŭ depune la căpitănatulŭ orăşenescŭ din locŭ.

Aḑĭ nópte Maria Czoguj, care se afla în serviciu la cofetarulŭ Barla, s'a spênḑuratŭ, probabilŭ din vre-o supĕrare pricinuită de dragoste.

Alaltaerĭ la amédḑĭ a fostŭ tăiatŭ unŭ micŭ castanŭ da pe calea ce duce din Uliţa de mijlocŭ a Braşovului vechiu pe dealulŭ străjii. Făptuitorulŭ a fostŭ descoperitŭ erĭ şi s'a arĕtatŭ autorităţii competente.

FOILETONŬ.

(15)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

V.

Măscĭ şi obraze.

Nu trecură nicĭ 3 sĕptĕmânĭ după ce se întâmplară acestea şi Batista Martinengo, însoţitŭ d'o suită numĕrósă, plecă cu pompă mare din podestatulŭ sĕu padovanŭ, pentru ca sĕ se ducă în Veneţia.

Tótă suita îşĭ lăsase caii în mânile lacheilorŭ şi se suĭ în gondolele legate la înbucătura Brentei.

Afară de gondole mica flotilă avea douĕ plute destinate ofiţerilorŭ micĭ şi ómenilorŭ de servicii. Când veni rêndulŭ sergentului Bartolomeo ca sĕ ia locŭ alăturĭ cu camaradii sĕi, contele Martinengo ilŭ chemă şi-i dete ordinŭ sĕ stea în piciόre lângă dênsulŭ în gondola sa, unde podestatulŭ era singurŭ.

Era aprópe cale de douĕ césurĭ până la Veneţia; contele Batista Martinengo profită de timpulŭ acesta pentru a da lui Bartolomeo ordine şi instrucţiunĭ, carĭ nu păreau de felŭ a fi pe gustulŭ supĕrăciosului sergentŭ. Şi încă ce-lŭ învĕţa podestatulŭ.

— Eu vrĕu sĕ te facĭ că nu mai ai nicĭ unŭ nĕcasŭ pe gondolierulŭ Ricardo, pe care o sĕ-lŭ întâlnescĭ mai pe urmă la palatulŭ patricianului Felice Badoer.

— Va sĕ ḑică Ricardo este în serviciulŭ tĕnĕrului conte? întrebă sergentulŭ.

— Da.

Bartolomeo se strîmbă şi ḑise cam rĕstitŭ după obiceiulŭ lui:

— Escelenţa vóstră scie că suntemŭ certaţĭ amêndoi?!

— Sciu.

— Şi că deunăḑĭ la schitulŭ Fetelorŭ nobile...

— Te-a bătutŭ.

— Adică ne-amŭ bătutŭ, Escelenţă! protestă sergentulŭ.

— Da, elŭ cu unŭ ciomagŭ şi tu cu o sabiă sdravănă şi ai avutŭ şi ruşinea sĕ te vedĭ desarmatŭ de Ricardo.

— Şi d-ta îmĭ poruncescĭ sĕ mĕ ducŭ sĕ-i întindŭ mâna?

— Vréĭ sĕ-ţĭ rĕsbunĭ pe elŭ?

— O! da, vreau!

— Invĕţă te dér sĕ ai răbdare. Rĕsbunarea ta va fi cu atâtŭ mai sigură şi mai uşóră, cu câtŭ Ricardo se va feri mai puţinŭ.

— Aşa este. Şi ce trebue sĕ facŭ ca sĕ ajungŭ aci?

— Sĕ te împacĭ cu Ricardo.

— Greu lucru!

— Şi eu trebue sĕ m'arĕtŭ prietinulŭ lui Felice Badoer! ḑise podestatulŭ încruntândŭ sprênceana.

— D-ta însĕ nu-lŭ poţĭ iubi pe tĕnĕrulŭ cela! ḑise Bartolomeo pe care potrivirea acésta de situaţiune între elŭ şi patronulŭ sĕu ilŭ mai încuragia.

Contele impuse sergentului numai cu o privire sĕ tacă şi ḑise mângâindu şĭ mânerulŭ sabiei:

— Mĕ însărcinezŭ eu sĕ-lŭ lovescŭ în locŭ bunŭ când va veni vremea. Până atuncĭ fă-te pisică, m'ai înţelesŭ?

— Da, Escelenţă.

— Bine. Intórce-te la postŭ, la partea dinainte a gondolei. Nu trebue sĕ te mai védă cineva vorbindŭ cu mine.

Era băiétŭ inteligentŭ sergentulŭ Bartolomeo, când i se deşteptau instinctele rele. Câtŭ ţinŭ drumulŭ elŭ rumegă poruncile stăpânului sĕu şi ghicĭ fórte iute ce folosŭ ar puté sĕ tragă elŭ cu unŭ omŭ simplu şi bunŭ ca Ricardo. De aceea se şi hotărî ca în silă sĕ s'arate prietinŭ gondolierului.

Mica flotilă se oprĭ la intrarea Canalului Mare în faţa palatului Badoer. Scara cea mare de marmură, care ducea la pórta despre apă, s'acoperi într'o clipă de o armată de lachei, carĭ s'aşeḑară în douĕ rêndurĭ pe fie care tréptă, pe când doi dintre ei acopereau cu unŭ covorŭ de Smyrna totŭ spaţiulŭ cuprinsŭ între treapta de susŭ a peronului şi până la gondolă. Majordomulŭ se scoborî şi elŭ într'aceeaşĭ vreme ca sĕ ajute visitatorilorŭ sĕ se cobóre.

Precauţiunea acésta îşĭ avea folosulŭ, fiindŭ că marea care scădea în momentulŭ acesta lăsa góle treptele de josŭ ale scării, pe carĭ fluxulŭ, ce le bătea 6 césurĭ pe rêndŭ, le făcea fórte lunecóse.

Insĕ podestatulŭ Padovei, fără sĕ priméscă ajutorulŭ majordomului, sărise sprintenŭ pe treptele de susŭ şi ajunsese în capulŭ scării până sĕ n'apuce bietulŭ majordomŭ sĕ-i trécă înainte în sala de gardă şi sĕ strige după cum cerea eticheta: „Escelenţa sa monseniorulŭ, podestatulŭ Padovei!“

Situaţiunea în Bulgaria.

De alaltaerî circulă diverse sgomote prin oraşŭ privitóre la turburărî, ce s'ar fi făcutŭ în Bulgaria. Se spune că trupele din Şistov s'ar fi declaratŭ contra principelui de Coburg şi că o revoltă ar fi isbucnitŭ la Rusciucŭ.

După informaţiunile „Românului" se póte afirma numai că a sositŭ o telegramă cătră guvernulŭ românŭ, prin care se spune că o bandă a atacatŭ casieria, dér că a fostŭ respinsă de oşitre. Nu se scie încă ce proporţiunî a avutŭ acéstă luptă. „Agenţia Havas" şi „Agenţia Liberă" nu dau nicî o scire.

In privinţa celorŭ petrecute la Rusciucŭ persóne venite din acelŭ oraşŭ spunŭ, că Duminecă s'a ţinutŭ unŭ mare meeting în care s'a criticatŭ regenţa şi s'a cerutŭ proclamarea republicei.

După terminarea meetingului, spune „Epoca", mulţimea avêndŭ în capulŭ ei pe membiri cei mai cunoscuţî din partidą Zankowistă au străbătutŭ uliţele oraşului strigêndŭ: trăiéscă Rusia! trăiéscă Francia! Josŭ Regenţa! Ajunse în faţa prefecturei şi vĕdêndŭ pe Mantoff la o ferésträ mulţimea a începutŭ sĕ strige: trăiéscă Kazakoff şi Ivanoff! Josŭ Mantoff!*) Manifestaţiunea a ţinutŭ mai multŭ de 4 óre fără ca poliţia sĕ fi îndrăsnitŭ a interveni.

Cătră séră numai prefectulŭ Mantoff însoţitŭ de câţî-va militarî şi de unŭ numĕrŭ destulŭ de mare de agenţî ai poliţiei s'a dusŭ într'una din mahalalele oraşului unde au ridicatŭ dela domiciliulŭ lorŭ pe mai mulţî cetăţenî pornindu'i imediatŭ din oraşŭ fără a se sci unde.

A doua ḑi numeróse arestaţiunî au fostŭ făcute între membrii partidei Zancoviste.

Ultime scirî.

Pesta, 28 Iulie. — Se telegrafiază din Sofia ḑiarului „Pester Lloyd", că ministrulŭ de interne ar fi adresatŭ autorităţilorŭ bulgare o circulară în care le învită de a face pregătirî pentru primirea principelui de Coburg, de óre-ce guvernulŭ ar fi primitŭ o comunicare anunţândŭ că principele de Coburg va sosi la Têrnova între 6 şi 10 Augustŭ.

Berlinŭ, 28 Iulie.—Scirile din Viena anunţândŭ îmbunătaţirea candidaturei principelui de Coburg suntŭ categoricŭ desminţite aicî.

In cercurile diplomatice competinte se afirmă că principele Ferdinandŭ nu va putea nicîodată obţine în acelaşî timpŭ favórea Bulgariei şi a Rusiei.

Londra, 28 Iulie. — Corespondentulŭ ḑiarului „Times" din Sofia află că marea Sobranià se va întruni la sfîrşitulŭ lunei lui Augustŭ.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

ROMA, 29 Iulie. — Trimisulŭ germanŭ Schlözer pe lângă Vatican, a înmânatŭ Papei din incidentulŭ jubileului o scrisóre autografă a împĕratului germanŭ pe lângă o mitră preţiósă lucrată artisticŭ.

SOFIA, 29 Iulie. — Scirea „Agenţiei Reuter": S'a decisŭ ca Nacevicî şi Stoilov sĕ mérgă la Viena spre a visita pe prinţulŭ de Coburg. Se crede, că prinţulŭ va veni în curêndŭ aci.

PARIS, 29 Iulie. — Rouvier va ţiné în curêndŭ o vorbire importantă.

SOFIA, 29 Iulie. — Poporaţiunea se întăresce în convingerea, că prinţulŭ de Coburg vine în curêndŭ în Bulgaria.

*) Mantoff e prefectulŭ Rusciucului, ér Kazakoff şi Ivanoff cei doi Bulgarî carî au vrutŭ sĕ ilŭ omóre în Bucurescî. Red.

DIVERSE.

O vióră preţiósă. — Unŭ instrumentŭ de celŭ mai rarŭ felŭ e aḑî de vĕḑutŭ în Peşta, o vióră de Amati, ce a făcut'o acestŭ renumitŭ artistŭ pentru regele Ludovicŭ XIV. Acéstă vióră e provĕḑută cu tóte documentele, care adeverescŭ că în adevĕrŭ e făcută de Amati. Posesorulŭ acestei preţióse rarităţî, alŭ cărei preţŭ nu e mai micŭ de 7000 fl., este fabricantulŭ de instrumente Paulŭ Pilatŭ din Pesta.

Fără banî merge, dér fără bărbatŭ ba. — La poliţia din Cluşiu apărù de curêndŭ o tênĕră femeià cu ochii plânşî şi spuse că bărbatu-sĕu, cu care trăise câţîva anî, a părăsit'o luândŭ cu elŭ şi banii ce'i economisise ea, în sumă de câţîva florinî. „De banî nu 'mî pasă, ḑise ea, numai elŭ sĕ fiă adusŭ îndĕrĕtŭ!"

Progresulŭ prostituţiei în Pesta.—Poliţia din Pesta a descoperitŭ în strada Nucului unŭ cuibŭ secretŭ de prostituate. La Regina Weinmann ce locuesce acolo au găsitŭ doi agenţî secreţî poliţienescî mai multe prostituate în vêrstă de 14—16 anî. Tóte au fostŭ duse la poliţiă împreună cu cea, care le adăpostea.

Nebotezatŭ 19 anî.— Scaunulŭ orfanalŭ din Aradŭ a descoperitŭ de curêndŭ, că unŭ tînĕrŭ de 19 anî, ai cărui părinţî muriseră curêndŭ după nascerea lui, e nebotezatŭ. Se vorbesce că tînĕrulŭ s'a arătatŭ dispusŭ a se boteza în biserica reformată de acolo.

Părintele mâncării carnei de calŭ în timpulŭ modernŭ este mediculŭ veterinarŭ francesŭ E. Decroix. In campaniile din Crimea, Algeria şi mai alesŭ în Maroco la 1859 elŭ a observatŭ, că din causa unorŭ mâncărî rele séu din lipsa de hrană mureau sute de soldaţî, pe când o mulţime de cai ucişî în bătăliă putreḑeau pe câmpŭ. Elŭ a atrasŭ asupra acestei împrejurărî atenţia guvernului, care a şi recomandatŭ oficialŭ mâncarea de carne de calŭ. După asediulŭ Parisului în 1870, în timpulŭ căruia oraşulŭ a trăitŭ multŭ timpŭ aprópe numai cu carne de calŭ, mulţî se vorŭ fi deprinsŭ cu acéstă carne căcî în 1886 Parisulŭ a consumatŭ 16,749 cai 376 măgarî şi 82 catîrî.

Unŭ tîlharŭ nepomenitŭ!! — Unŭ criminalŭ puţinŭ comunŭ şi care măreşte numĕrulŭ crimelorŭ teribile, s'a prinsŭ în ḑiua de 11 Iulie, scrie „Rĕsboiulŭ". Acesta e *Oprea Olteanu* ciobanŭ, originarŭ din Făgăraşŭ. Acum unŭ anŭ a ucisŭ pe Ionŭ Rapalanŭ, ciobanŭ ca şi elŭ la d. Haralambie Rălescu, sĕ-i fure nisce banî, în circumstanţele următóre: i-a tăiatŭ capulŭ, i-a tăiatŭ piciórele dela genunchî în josŭ, ér dela genunchî în susŭ până la şoldurî avea numai osulŭ golŭ, carnea lipsindŭ cu totulŭ. Asasinulŭ a fugitŭ cu membrele ce lipseau cadavrului şi le-a purtatŭ multŭ timpŭ în glugă. Acum în urmă s'a dusŭ rătăcindŭ prin comuna Căldărescî, pl. Câmpului. jud. Buzĕu, sĕ mănânce pepenî, căcî murea de fóme. Pândarulŭ bostanei s'a luatŭ la cértă cu elŭ şi l'a lovitŭ c'o furcă 'n capŭ din causă că voia sĕ fure pepenî. Dusŭ fiindŭ la primăriă, d. primarŭ Manea Ionescu, care s'a purtatŭ cu laudă în acéstă afacere, l'a recunoscutŭ după doi dinţî la o parte ce-i lipseau, după signalmentele date de prefectură. Arestându-lŭ şi supuindu-lŭ la cercetare, elŭ a mărturisitŭ că a omorîtŭ pe Ionŭ Rapalanŭ, dér nu sĕ-lŭ fure după cum e, a mai omorîtŭ pe unŭ cârciumarŭ, care îi dăduse sĕ mănânce; acesta cerêndu-i banî, elŭ a fugitŭ, atuncî luându-se cârciumarulŭ după elŭ cu mai mulţî locuitorî, elŭ în drumŭ a scosŭ unŭ revolverŭ şi a împuşcatŭ pe cârciumarŭ. Până acum nu s'a doveditŭ câţî a omorîtŭ, dér sĕ scie că elŭ unde se ducea sĕ mănânce, jefuia şi dispărea. In totŭ timpulŭ rĕtăcirii lui, a călăritŭ unŭ măgarŭ de furatŭ. Ciomagulŭ cu care umbla, e de unŭ metru şi 50 cm., fórte grosŭ, şi într'unŭ vêrfŭ e legatŭ unŭ cuţitŭ ordinarŭ, dér puternicŭ, tăiosŭ gróznicŭ, cu care împungea victimele; cercarea ce a vrutŭ s'o facă şi cu pândarulŭ bostanei. Asasinulŭ e de vr'o 35 de anî, de statură înaltŭ, voinicŭ, oacheşŭ, ochî marî bolboşaţî şi se uită pe sub sprâncene. A mai datŭ focŭ armanului d-lui Rălescu, pe care l'a ameninţatŭ şi cu mórte, şi armanului unui locuitorŭ Gutoiu. Astea suntŭ din cele ce sciau mai nainte, instrucţiă nu i s'a făcutŭ. Detalii la timpŭ.

Căldurile cele mai marî. — Étă o statistică de căldurile cele mai marî ce s'au simţitŭ în diferitele epocî în Europa: In 627, căldura fu atâtŭ de mare în Francia şi Germania, încâtŭ fântênele sĕcară şi unŭ mare numĕrŭ de persóne muriseră de sete. In 870, munca câmpului fù suspendată, muncitorii, carî voiau sĕ persiste în munca lorŭ sub cerulŭ liberŭ, fură loviţî în fórte scurtŭ timpŭ de insolaţiă mortală In 903, raḑele sórelui fură atâtŭ de tarî, încâtŭ vegetaţia fù cu totulŭ arsă ca sub acţiunea focului. In anulŭ 1000, rîurile secară, peştii putreḑiră, din care causă se născù ciuma. In 1122 şi 1132 fu o căldură ne mai pomenită. In 1131 Rinulŭ secă. In 1139 fù o căldură toridă în Italia, unde vegetaţia fu cu totulŭ distrusă. In bătălia dela Bela, 1260, mai mulţî ómenî fură omorîţî mai multŭ de căldură de câtŭ de armele inimicilorŭ; toţî mureaŭ de insolaţie. In 1277, 1303, 1304, 1615 şi 1765, verile fură atâtŭ de călduróse, încâtŭ ómenii abia mai puteau trăi. In 1718, prăvăliile şi teatrele se închiseră. Nicî o picătură de apă nu căḑu. In 1779 căldura fù atâtŭ de mare în Bolonia încâtŭ o mulţime fórte mare de persóne muriră sufocate. In Iulie 1793 căldura devenì insuportabilă, legumele şi fructele se uscară. In mai puţinŭ de o oră, carnea sĕ descompunea. In 1822, căldura fù însoţită de numeróse cutremure de pămêntŭ, carî causară pagube însemnate în Alsacia. Căldura din 1832 aduse colera în Francia. La Parisŭ muriră 20,000 persóne. Verile din anii 1845, 1846, 1849, 1860, 1870 şi 1874 fură de asemenea fórte călduróse dér ele nu presentară aceleaşî inconveniente ca cele ce le precedară.

Necrologŭ. — Nicolau Raţŭ par. gr. cat. în Petridulŭ de susŭ ca soţŭ, cu Augustin Stefan ca fiu, mai departe Stefanŭ Raţŭ cu soţia s'a Susana ca socri, în numele lorŭ şi a altorŭ numeróse rudenii cu inima înfrântă de durere anunţă, că iubita şi neuitata soţiă, buna şi gingaşa mamă, respective noră: *Ludovica Raţŭ născ. Gaia*, după îndelungî suferinţe împărtăşită fiindŭ cu Sf. Taine, în 14 Iuliu st. n. a decedatŭ în Domnulŭ în alŭ 28-lea anŭ alŭ vieţii şi alŭ 4-lea alŭ fericitei sale căsătorii. Rĕmăşiţele-i pămêntescî, după binecuvêntare s'au transportatŭ Vinerî în 15 Iuliu st. n. la Turda spre a se astruca după ritulŭ gr. cat. în mormêntulŭ familiarŭ.

Fiă-i memoria eternă, repausulŭ linŭ!

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cu tóte acestea numele musafirului totŭ ajunsese la urechile lui Felice Badoer, care acum era fórte ocupatŭ ca sĕ-şî facă o toaletă din cele mai îngrijite în mijloculŭ unui arsenalŭ de sticluţe, de cosmetice, de paste, de alifii şi de esenţe de totŭ felulŭ.

Tinĕrulŭ patricianŭ, deşi fórte miratŭ de visita acésta neaşteptată, se pregătì sĕ priméscă pe podestatulŭ Padovei cu politeţă şi cu deferenţa datorită rangului, pe care contele Martinengo îlŭ ocupa în guvernulŭ Republicei.

Felice eşì dér înaintea podestatului şi-lŭ întroduse într'o galeriă fórte mare aşternută cu mozaicŭ, care ocupa tótă lungimea catului întâiu. Galeria acésta, care era şi salonŭ de primire şi sală de preumblare, era o trebuinţă în ţéra acésta, unde era aprópe cu neputinţă sĕ facă cineva esercitiu afară.

— Visita mea te surprinde?! ḑise podestatulŭ venindŭ spre Felice Badoer, cu zîmbetulŭ pe buze şi cu mânile întinse.

— Mĕ încântă mai cu deosebire! rĕspunse tînĕrulŭ cu mai multă curtenire decâtŭ sinceritate.

— Nu eştî şi d-ta de părere că nu este nicîodată prea târḑiu când este vorba sĕ-şî îndrepte cineva greşelile? întrebà podestatulŭ cu cea mai mare prieteniă.

— Eu însĕ nu sciu ca Escelenţa Vóstră sĕ fi greşitŭ întru ceva faţă de mine.

— Ba da! ba da! stăruì podestatulŭ. — Nu numai le mărturisescŭ, dér pe câtŭ îmî stă în putinţă vréu sĕ le îndreptezŭ.

— Incă odată, domnule conte, nu sciu despre ce greşelî facî alusiă! ḑise Felice pe care stăruinţa podestatului începuse sĕ-lŭ cam încurce.

— Fiica Adriaticei nu ţî-a spusŭ nimicŭ despre mine? întrebà podestatulŭ uitându-se dreptŭ în ochii tinĕrului patricianŭ. Nicî o vorbă.

Contele nu-şî putù stăpâni o mişcare. Negreşitŭ că planulŭ sĕu de purtare se găsea multŭ modificatŭ de rĕspunsulŭ lui Felice. Cu tóte acestea ḑise îndată:

— Sunt fórte recunoscĕtorŭ Fiicei Republicei pentru discreţiunea sa; însĕ nu vréu sĕ profitŭ de ea pentru ca sĕ păstrezŭ în faţa d-tale o situaţiune care ar fi corectă numai în aparenţă. Ţî-am făgăduitŭ sĕ mĕ mărturisescŭ d-tale; ascultă-mĕ. Am greşitŭ că am uitatŭ totŭ într'o vreme şi ce vîrstă am, şi misiunea cu care mĕ însărcinase Senatulŭ şi că te alesese pe d-ta ca bărbatŭ alŭ Veneţiei. Gingăşia ei, frumseţea ei mare, farmeculŭ care ese din tótă fiinţa ei, m'au înebunitŭ o clipă şi m'am gânditŭ s'o iau de nevastă. N'ai bănuitŭ nimicŭ?

Felice Badoer se uita fórte ciudatŭ la podestatŭ. Nu pricepea nimicŭ nou din câte-i spunea Martinengo. Felice ghicise pentru ce visitase Martinengo pe Veneţia, îndată după ce se despărţise de podestatulŭ în schitulŭ Fetelorŭ nobile. Dér pentru ce 'i se mărturisea acum? Felice se întreba unde vrea Martinengo sĕ ajungă? Intorsĕtura ce lua conversaţia îi strica chefulŭ. Podestatulŭ începù deodată sĕ rîḑă aşa de liberŭ încâtŭ Felice încremenì.

— Aşa dér, nu ghiceştî?... întrebà Martinengo.

— Aşteptŭ ca Escelenţa Vóstră sĕ se esplice! ḑise Felice cu multă rĕcélă.

Podestatulŭ, care se sculase, s'apropià de Felice şi i puse părinteşte mânile pe umerî. Pe urmă, cu unŭ zîmbetŭ aşa numitŭ veselŭ, îi ḑise:

— Copile, nu înţelegî, că în starea de esaltare în care era signora, numai unŭ lucru trebuia făcutŭ pentru a ajunge la ţinta ce'mî propusesemŭ şi pe care parî că nu-lŭ pricepî, adică s'o silescŭ sĕ alégă pe unulŭ din amêndoi pretendenţii?!

— Iartă'mî tîmpirea, însĕ totŭ nu pricepŭ! ḑise Felice cu órecare nerăbdare.

— Şi cu tóte acestea e fórte simplu. In entusiasmulŭ sĕu religiosŭ, pe care eu n'am nicî sĕ-lŭ discutŭ nicî sĕ-lŭ combatŭ, tênĕra signoră te rugase, nu'i aşa? ca sĕ renunţî la ea.

— Da, este adevĕratŭ!

— Şi d-ta, cu o curtenire cavalerescă care te onoréză, cedaseşî dorinţei manifestate de ea?!

— Chiarŭ eu ţî-am spusŭ acésta, după ce am lăsat'o, în ḑiua când ne-amŭ întâlnitŭ în schitulŭ Fetelorŭ nobile.

— Aşa este. Insĕ mie nu mî plăcea desnodămêntulŭ acesta. Eu aveam datoria sĕ esecutŭ ordinele senatului. Ghiceştî acum tactica mea?

— Nu încă.

Podestatulŭ luà destulŭ de prieteneşte braţulŭ tênĕrului patricianŭ în alŭ sĕu şi începură sĕ se plimbe prin galeriă.

— Eştî prea modestŭ! îi ḑise elŭ zîmbindŭ. — De aceea şi eu mĕ voiu esplica. Atuncî m'am presintatŭ şi eu, sigurŭ că între unŭ bĕtrînŭ ca mine şi tênĕrulŭ celŭ frumosŭ, gentilomulŭ celŭ mai perfectŭ dintre toţî tinerii noştri patricianî, signora n'are sĕ atêrne multă vreme: şi, într'adevĕrŭ că a şi alesŭ numai decâtŭ.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101.90
Rentă de hârtiă 5%	87.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 40
Bonurĭ rurale transilvane	104 75
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	124 25
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	81.40
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	112 50
Losurile din 1860	136.75
Acțiunile băncei austro-ungare	889.—
Act. băncei de creditŭ ung.	287.25
Act. băncei de creditŭ austr.	281.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 93
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.70
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 14 Iulie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91½	92¼
Renta rom. amort. (5%)	94½	95—
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	103½	104¼
» „ „ (5%)	88¾	89¾
» » urban (7%)	102—	103—
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	86½	87¼
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.—	15.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.50

Cursulu pieței Brașovŭ

din 28 Iuliu st. n. 1887.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.60
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9.94
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.36
Imperialĭ	»	10.30	»	10.36
Galbenĭ	»	5.86	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Concursŭ.

Pentru ocuparea a douĕ posturĭ de învĕțătorŭ la scóla confes. gr. cat. română din Nepos, Vicariatulŭ Rodnei, prin acésta se escrie concursŭ sub următórele condițiunĭ:

1. La postulŭ primŭ de învĕțătorŭ se va solvi unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. în rate lunare anticipative din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ precum și 3° lemne de focŭ.

2. Postulŭ secundŭ e împreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. asemenea solvibilŭ în rate lunare anticipative totŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ.

Doritorii de a ocupa vreunulŭ din aceste posturĭ vorŭ avé a produce carte de botezŭ, apoi a dovedi că au absolvatŭ preparandia, au testimoniu de cualificațiune și din limba maghiară, de moralitate și servițiu. Se vorŭ preferi acei concurențĭ carĭ vorŭ documenta că au cunnscința economiei casnice și cantŭ.

Suplicele provĕdute cu susŭ numitele documente au sĕ între la senatulŭ scolasticŭ confes. localŭ până în 20 Augustŭ a. c. st. n. la 6 óre séra.

Cele întârdiate nu se vorŭ considera.

Din ședința senatului scolasticŭ confes. gr. cat.

Nepos, în 18 Iuliu 1887.

Președintele: **Iacobŭ Majoreanŭ,** preotŭ cooperat.

Notarŭ ad. hoc: **Filipŭ Loginŭ.**

1—3

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus / Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6.49	—
Hașfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10.37	—
Copșa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2.56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4.51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneția-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venția-Orădii	—	—	—	2 08	—
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Gl'ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6,20	—
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2.50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9.06	—	—	—	9.02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10.27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11.25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.50
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5.07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7.25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8.55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Mérczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.40
Petroșenĭ	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ